



Народна банка Србије

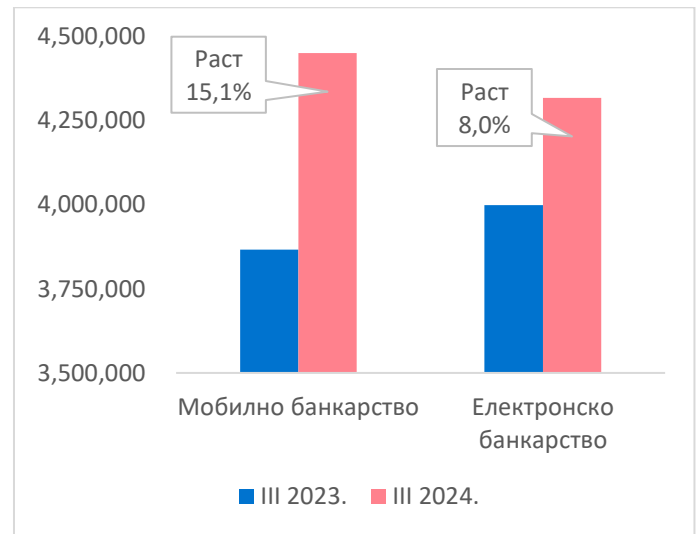
СЕКТОР ЗА ПЛАТНИ СИСТЕМ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПЕРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ПЛАТНОГ
СИСТЕМА

**ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА У ВЕЗИ С ПРУЖАЊЕМ
ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАЊЕМ
ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ЗА ТРЕЋЕ ТРОМЕСЕЧЈЕ
2024. ГОДИНЕ**

Новембар 2024.

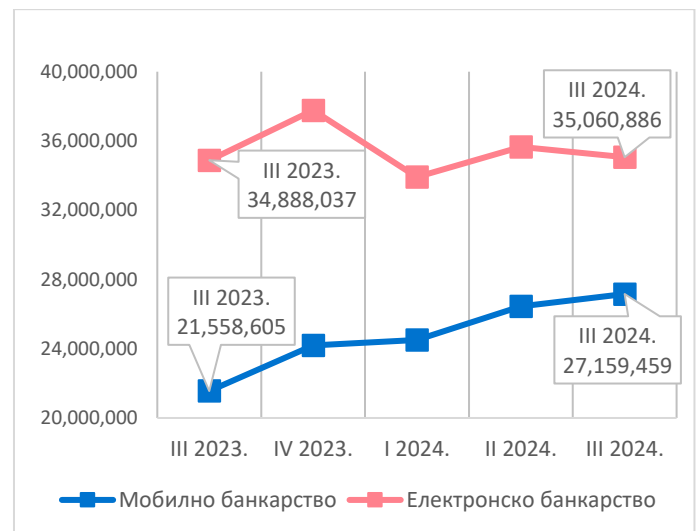
Број корисника мобилног и електронског банкарства наставља тренд раста у трећем тромесечју 2024. године, тако да је у односу на треће тромесечје 2023. године број корисника (физичких и правних лица и предузетника) мобилног банкарства укупно повећан за 15,1% (4.451.471 према 3.866.868), а корисника електронског банкарства за 8,0% (4.318.247 према 3.999.511).

Графикон I.1.1. Број корисника услуге мобилног и електронског банкарства



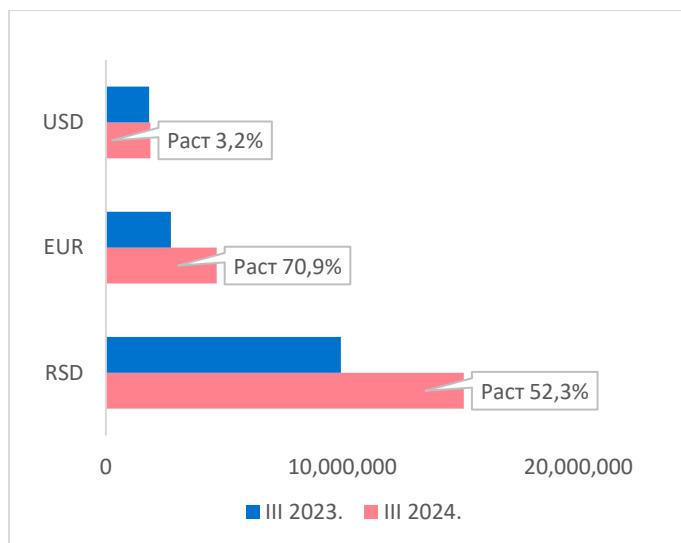
Када је реч о броју извршених плаћања, физичка и правна лица и предузетници у трећем тромесечју 2024. године, у односу на исто тромесечје претходне године, извршили су за 26% више плаћања путем мобилног банкарства (27.159.459 према 21.558.605) и за 0,5% више плаћања путем електронског банкарства (35.060.886 према 34.888.037).

Графикон I.1.2. Број извршених трансакција путем услуге мобилног и електронског банкарства



Број трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга бележи стабилан раст на међугодишњем нивоу. Тако је у трећем тромесечју 2024. извршено 22.183.925 трансакција куповине робе и услуга картицама и електронским новцем на интернету у свим валутама, што је за 49,5% више него у трећем тромесечју 2023. године. Истовремено, број динарских плаћања за куповину преко интернет сајтова порастао је за 52,3%, што потврђује међугодишњи тренд броја трансакција извршених у динарима. У Табели I.1.1. приказане су три најзначајније валуте по броју и вредности интернет куповине робе и услуга извршених картицама и електронским новцем.

Графикон I.1.3. Интернет куповина робе и услуга картицама и електронским новцем (број трансакција)



Табела I.1.1. Број и вредност трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга

| Број и вредност | III 2023. | III 2024. | Промена (%) |
|-----------------|----------------|----------------|-------------|
| RSD: | | | |
| број | 9.948.895 | 15.156.714 | 52,3% |
| вредност | 28.567.333.727 | 44.124.999.337 | 54,5% |
| EUR: | | | |
| број | 2.745.052 | 4.690.928 | 70,9% |
| вредност | 147.577.027 | 215.805.155 | 46,2% |
| USD: | | | |
| број | 1.828.575 | 1.886.845 | 3,2% |
| вредност | 44.314.618 | 54.387.139 | 22,7% |

У трећем тромесечју 2024. године проширена је прихватна мрежа на укупно 153.938 ПОС терминала, што је за 15,9% више него у трећем тромесечју 2023. године. Број виртуелних продајних места порастао је за 18,1%, а број банкомата за 5,2%.

У трећем тромесечју 2024. године, употребом картица у продајним објектима широм Србије извршено је 158,8 милиона трансакција, што је за 20,8% више него у трећем тромесечју 2023. године. Овај податак односи се на картице које су издале банке које послују на домаћем тржишту, док је у истом периоду број плаћања употребом картица банака које не послују у Републици Србији порастао за 20,1%, што указује на задржавање тренда раста потрошње страних туриста.

На крају трећег тромесечја 2024. биле су издате 11.908.273 платне картице, што је за 6,1% више него на крају трећег тромесечја 2023. године.

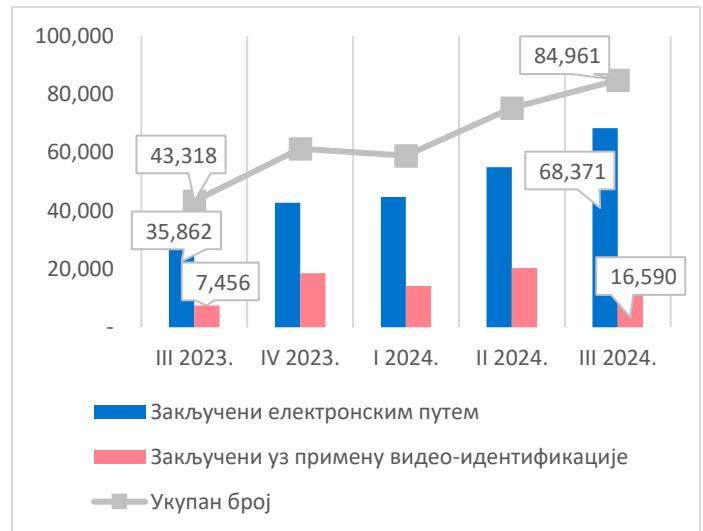
Табела I.1.2. Број уређаја и виртуелних продајних места на којима се прихватају платни инструменти

| Картична плаћања | | III 2023. | III 2024. | Промена (%) |
|---|--------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Прихватна мрежа: | ПОС терминали | 132.799 | 153.938 | 15,9% |
| | виртуелна продајна места | 3.840 | 4.535 | 18,1% |
| | банкомати | 3.052 | 3.210 | 5,2% |
| Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које је издао пружалац платних услуга из Републике Србије | | 131.441.111 | 158.822.205 | 20,8% |
| Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које није издао пружалац платних услуга из Републике Србије | | 13.993.838 | 16.807.861 | 20,1% |
| Издате платне картице | | 11.218.388 | 11.908.273 | 6,1% |

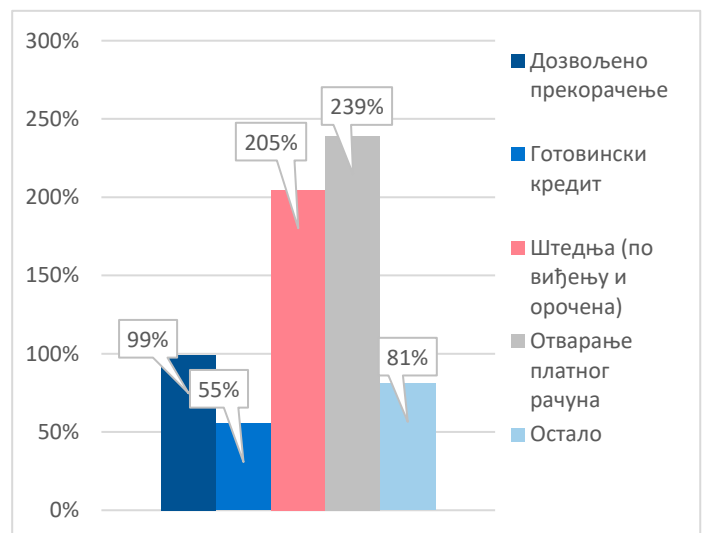
Што се тиче броја уговора о финансијским услугама који су закључени на даљину електронским путем, према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у трећем тромесечју 2024. укупно је закључен 84.961 уговор, или за 96,1% више него у истом тромесечју претходне године. Од поменутог броја, 68.371 односи се на уговоре закључене електронским путем (повећање од 90,7%) и 16.590 на уговоре који су закључени уз примену видео-идентификације корисника (повећање од 122,5%).

Посматрано по врсти финансијског производа, грађани су за све услуге у већој мери користили могућност уговарања на даљину у трећем тромесечју 2024. године у односу на исто тромесечје 2023. године – отворено је за 239% више платних рачуна (13.857 у односу на 4.084), уговорено је за 205% више услуга штедње по виђењу/орочене (10.698 у односу на 3.511), за 99% више услуга дозвољеног прекорачења (17.863 у односу на 8.968), за 81% осталих услуга¹ (6.950 у односу на 3.840) и за 55% више готовинских кредита (35.593 у односу на 22.915).

Графикон I.1.4. Услуга закључивања уговора на даљину



Графикон I.1.5. Процент промене закључених уговора на даљину по врсти финансијског производа – текуће у односу на исто тромесечје претходне године



¹ У Остале услуге спадају уговори који се односе на картице, осигурање кредита, еСервисе, сетова рачуна, трајне налоге, директна задужења и сл.

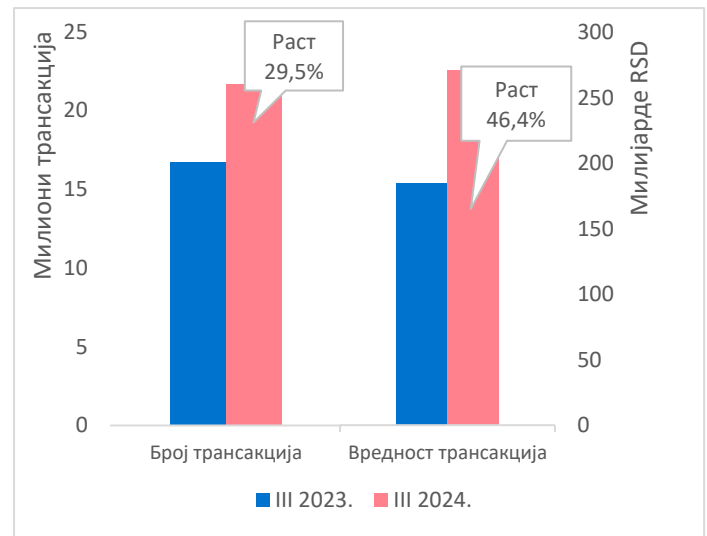
Тренд раста коришћења инстант плаћања потврђен је повећањем броја и вредности извршених трансакција – раст од 29,5% (са 16.746.776 трансакција на 21.687.334 трансакције) и 46,4% (са 185,1 милијарду динара на 270,9 милијарди динара) у трећем тромесечју 2024. у односу на исто тромесечје претходне године.

У трећем тромесечју 2024. године још два пружаоца платних услуга омогућила су својим корисницима услугу *Prenesi*, чиме се број пружалаца ове услуге повећао на 13. Листа банака које пружају ову услугу доступна је на интернет презентацији Инстант плаћања Србије, у делу [Преглед услуга](#).

Услуге које су омогућене у *IPS* НБС платном систему, поред основне могућности слања инстант трансфера одобрења било ком примаоцу с текућим рачуном у банци, односе се на плаћања: рачуна за месечне обавезе пружаоца комуналних и других услуга скенирањем јединственог *IPS QR* кода одштампаног на рачуну/фактури; на физичким и интернет продајним местима путем метода *IPS skeniraj* и *IPS pokaži*; коришћењем услуге *Prenesi* – одређеном ознаком примаоца средстава, тј. бројем мобилног телефона. Уз наведено, доступни су и сервиси *Генератор* и *Валидатор*, којима је омогућено генерисање (техничка припрема) *IPS QR* кода, као и валидација (техничка провера) већ припремљеног *IPS QR* кода.

Све информације о инстант плаћањима у Републици Србији доступне су на следећој интернет страници – <https://ips.nbs.rs/>.

Графикон I.1.6 Број и вредност извршених трансакција у *IPS* НБС систему



Табела I.1.3. Показатељи рада *IPS* НБС система

| <i>IPS</i> НБС систем | III 2023. | III 2024. |
|----------------------------------|--------------------|--------------------|
| Број трансакција | 16.746.776 | 21.687.334 |
| Вредност трансакција | 185.081.929.493,31 | 270.917.659.770,89 |
| Просечна вредност трансакције | 11.051,79 | 12.491,98 |
| Просечан дневни број трансакција | 182.030 | 235.732 |
| Просечна дневна вредност промета | 2.011.760.103,19 | 2.944.757.171,42 |